

Αρ. Ταυτότητας:..... Κωδ.Υποψ.:.....
ΕΠΩΝΥΜΟ:.....
ΟΝΟΜΑ:..... ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ:.....
Σχολείο:.....
(Μόνο για τελειόφοιτους)
Εξεταστικό Κέντρο:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ 2026

Κωδ. Μαθήματος: **404**

Μάθημα: **Βιολογική Γεωργία Τ.Σ. (Θ.Κ.)**

Ημερομηνία: **Τρίτη, 23/06/2026**

Οδηγίες:

Το ονοματεπώνυμο, ο αριθμός ταυτότητας, ο κωδικός υποψηφίου, το σχολείο και το εξεταστικό κέντρο να γραφούν, αυστηρά μόνο εντός του πλαισίου, που βρίσκεται στο άνω αριστερό μέρος του εξωφύλλου.

ΑΝΑΒΑΘΜ/ΤΗΣ:			
Σ.Β.	Βαθμός	Σ.Β.	Βαθμός
1		11	
2		12	
3		13	
4		14	
5		15	
6		16	
7		17	
8		18	
9		19	
10		20	
Συν. Βαθμ.:			

ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ

ΤΕΛΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ

.....

2ος ΒΑΘΜ/ΤΗΣ:			
Σ.Β.	Βαθμός	Σ.Β.	Βαθμός
1		11	
2		12	
3		13	
4		14	
5		15	
6		16	
7		17	
8		18	
9		19	
10		20	
Συν. Βαθμ.:			

1ος ΒΑΘΜ/ΤΗΣ:			
Σ.Β.	Βαθμός	Σ.Β.	Βαθμός
1		11	
2		12	
3		13	
4		14	
5		15	
6		16	
7		17	
8		18	
9		19	
10		20	
Συν. Βαθμ.:			

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ 2026

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Μάθημα: Βιολογική Γεωργία (404)

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Τρίτη, 23 Ιουνίου 2026

8:00 – 10:30

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία μέρη (Α΄, Β΄ και Γ΄) και δεκαέξι (16) σελίδες.

ΟΔΗΓΙΕΣ: Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις

1. Όλες οι ερωτήσεις να απαντηθούν στο εξεταστικό δοκίμιο. Σε περίπτωση που θα χρειαστεί περισσότερος χώρος για τις απαντήσεις, να χρησιμοποιηθεί ο συμπληρωματικός χώρος απαντήσεων στη σελίδα μετά το τέλος του δοκιμίου.
2. Επιτρέπεται η χρήση πένας (στυλό) χρώματος μπλε μόνο.
3. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή άλλου υλικού.

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από δώδεκα (12) ερωτήσεις.

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες.

Για τις ερωτήσεις 1 - 6 να βάλετε σε κύκλο την ορθή απάντηση.

1. Το κλάδεμα των ελαιόδεντρων εφαρμόζεται:
 - (α) πριν την άνθηση
 - (β) μετά τη συγκομιδή του καρπού
 - (γ) κατά την καλοκαιρινή περίοδο
 - (δ) κατά τη φύτευση των δενδρυλλίων.

2. Στις φυσικές μεθόδους απεντόμωσης της σταφίδας συμπεριλαμβάνεται η τοποθέτησή της για 48 ώρες σε κατάψυξη και σε θερμοκρασία:
 - (α) από -1 έως -10°C
 - (β) από -50 έως -80°C
 - (γ) από -20 έως -40°C
 - (δ) από -10 έως -15°C.

3. Σύμφωνα με τον οργανισμό I.F.O.A.M., μη συμβατό με τους στόχους της βιολογικής γεωργίας, είναι η:
 - (α) παραγωγή τροφής υψηλής θρεπτικής αξίας
 - (β) αύξηση της ανθεκτικότητας των φυτοπαράσιτων
 - (γ) μείωση όλων των μορφών ρύπανσης
 - (δ) διατήρηση της γενετικής ποικιλομορφία.

4. Κατά τον υπολογισμό των δαπανών (συντελεστών παραγωγής), μίας γεωργικής εκμετάλευσης δεν προσμετράται η:
 - (α) αμοιβή εργατικού δυναμικού
 - (β) αγορά ή ενοικίαση κτήματος
 - (γ) πώληση βιολογικών προϊόντων
 - (δ) απόσβεση κεφαλαίων.

5. Κατά τη συμπίεση του εδάφους από το βάρος των γεωργικών μηχανημάτων προκαλείται:
- (α) καλύτερος αερισμός του εδάφους
 - (β) καταστροφή της οργανικής ουσίας του εδάφους
 - (γ) καταστροφή των πόρων του εδάφους
 - (δ) καλύτερη κυκλοφορία του νερού.
6. Από τις παρακάτω μυκητολογικές ασθένειες, τα σιτηρά προσβάλλει:
- (α) ο περονόσπορος
 - (β) η σκωρίαση
 - (γ) το βερτιπίλλιο
 - (δ) η αλτερνάρια.
7. Η χρήση της κοπριάς συμβάλει στη διατήρηση της οργανικής ουσίας και στη βελτίωση των εδαφών. Να γράψετε και να αιτιολογήσετε δύο (2) συνθήκες που η χρήση της κρίνεται ως ακατάλληλη.

8. Να γράψετε τέσσερα (4) βιολογικά μέτρα αντιμετώπισης των ακάρεων (τετράνυχων) σε καλλιέργεια αγγουριάς.

9. Στη Στήλη Α του Πίνακα 1, αναγράφονται δύο (2) εντομολογικοί εχθροί και δύο (2) μυκητολογικές ασθένειες των δενδρωδών καλλιεργειών.
Αφού διαβάσετε τα επτά (7) συμπτώματα της Στήλης Β του ίδιου πίνακα, να συμπληρώσετε στην Στήλη Β τα γράμματα που αντιστοιχούν στους εντομολογικούς εχθρούς και στις μυκητολογικές ασθένειες της Στήλης Α.

Πίνακας 1

Στήλη Α	Στήλη Β	Στήλη Α	Στήλη Β
1. Δάκος	α. Η προνύμφη του εντόμου δημιουργεί στοές στην πάνω επιφάνεια των φύλλων	1.	
2. Κυκλοκόνιο	β. Η προνύμφη του εντόμου αναπτύσσεται εσωτερικά του καρπού	2.	
3. Μονίλια	γ. Προκαλεί καρούλιασμα των φύλλων	3.	
4. Φυλλοκνήστης	δ. Δημιουργεί στρογγυλές κηλίδες στους καρπούς	4.	
	ε. Δημιουργεί κηλίδες λαδιού στα φύλλα		
	στ. Οι καρποί γίνονται καστανοί, ζαρώνουν, ξηραίνονται και μούμιοποιούνται πάνω στα δέντρα		
	ζ. Δημιουργεί στρογγυλές μωβ - κίτρινες κηλίδες στα φύλλα		

10. Να γράψετε τέσσερις (4) παράγοντες που καθορίζουν την τιμολόγηση των βιολογικών προϊόντων.

11. Τα τελευταία χρόνια πολλές παραδοσιακές ποικιλίες φυτών αντικαθίστανται από σύγχρονες εμπορικές ποικιλίες.
Να γράψετε και να τεκμηριώσετε δύο (2) λόγους για τους οποίους η διατήρηση των παραδοσιακών ποικιλιών θεωρείται σημαντική για τη γεωργία και το περιβάλλον.

12. Στη στήλη Α του Πίνακα 2, φαίνονται σε μήνες, τα χρονικά διαστήματα που καλλιεργήθηκε ένα προϊόν, τηρώντας τις προδιαγραφές παραγωγής βιολογικής καλλιέργειας. Αφού διαβάσετε τις επτά (7) ενδείξεις σήμανσης βιολογικής γεωργίας, σε σχέση με την χρονική στιγμή ένταξης του κτήματος στο σύστημα ελέγχου, από τη Στήλη Β του ίδιου πίνακα, να συμπληρώσετε στην Στήλη Β τα γράμματα που αντιστοιχούν στα χρονικά διαστήματα της Στήλης Α.

Πίνακας 2

Στήλη Α	Στήλη Β	Στήλη Α	Στήλη Β
1. 0 μήνες	α. Προϊόν βιολογικής γεωργίας	1.	
2. 0 - 12 μήνες	β. Φυσικό προϊόν	2.	
3. 12 - 36 μήνες	γ. Προϊόν χωρίς χημικά	3.	
4. >36 μήνες	δ. Προϊόν βιολογικής γεωργίας σε μεταβατικό στάδιο	4.	
	ε. Προϊόν υπό καθεστώς ελέγχου χημικών		
	στ. Προϊόν συμβατικής καλλιέργειας		
	ζ. Είσοδος στο σύστημα ελέγχου		

**ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄
ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΟ ΜΕΡΟΣ Β΄**

ΜΕΡΟΣ Β': Αποτελείται από τέσσερις (4) ερωτήσεις.

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με οκτώ (8) μονάδες.

13. (α) Στην Εικόνα 1 παρουσιάζονται τέσσερις (4) μυκητολογικές ασθένειες της αμπέλου. Αφού διαβάσετε τις επτά (7) μυκητολογικές ασθένειες της Στήλης Α του Πίνακα 3, να συμπληρώσετε στη Στήλη Β τα γράμματα που αντιστοιχούν στις μυκητολογικές ασθένειες της Στήλης Α.

Μονάδες (4)

Εικόνα 1

1

2

3

4

Πίνακας 3

Στήλη Α	Πίνακας 1	Στήλη Β
α. Βερπισίλλιο	1.	
β. Βοτρύτης	2.	
γ. Μονίλια	3.	
δ. Περόσπορος	4.	
ε. Φόμοψη		
στ. Φυματίωση (καρκίνος)		
ζ. Ωίδιο (στάχτη)		

(β) Βιοκαλλιεργητής για να εγκαταστήσει ένα νέο εσπεριδεώνα, εμβολιάζει την επιθυμητή ποικιλία σε ανθεκτικά υποκείμενα. Να γράψετε τέσσερις (4) προσβολές που αποφεύγονται με την επιλογή ανθεκτικών υποκειμένων.

Μονάδες (4)

14. (α) Στη Στήλη Α του Πίνακα 4, αναγράφονται τέσσερα (4) βιολογικά μέσα με αριθμούς από το ένα (1) έως το τέσσερα (4), για την αντιμετώπιση εχθρών και ασθενειών των φυτών στη βιολογική γεωργία. Αφού διαβάσετε τις επτά (7) ονομασίες (εχθρών και ασθενειών) της Στήλης Β του ίδιου πίνακα, να συμπληρώσετε στη Στήλη Β τα γράμματα που αντιστοιχούν στις ορθές ονομασίες της Στήλης Α.

Μονάδες (4)

Πίνακας 4				
Στήλη Α	Στήλη Β		Στήλη Α	Στήλη Β
1. Encarsia formosa	α. Αλευρώδης		1.	
2. Coccinellidae	β. Βοτρύτης		2.	
3. Phytoseiulus spp.	γ. Κοκκοειδή		3.	
4. Trichoderma spp.	δ. Νηματώδεις		4.	
	ε. Περονόσπορος			
	στ. Τετράνυχος			
	ζ. Ωίδιο (στάχτη)			

(β) Να γράψετε τέσσερις (4) ενέργειες, που συνιστάται να ακολουθήσει ο βιοκαλλιεργητής, για να μεταβεί από τη συμβατική στη βιολογική αντιμετώπιση εχθρών.

Μονάδες (4)

15. (α) Στη Στήλη Α του Πίνακα 5, αναγράφονται τέσσερα (4) βιολογικά μέσα για την αντιμετώπιση ζιζανίων σε βιολογική γεωργία, με αριθμούς από το ένα (1) έως το τέσσερα (4). Αφού διαβάσετε τους επτά (7) τρόπους αντιμετώπισης στη Στήλη Β του ίδιου πίνακα, να συμπληρώσετε στη Στήλη Β τα γράμματα που αντιστοιχούν στα ορθά μέσα αντιμετώπισης της Στήλης Α.

Μονάδες (4)

Πίνακας 5			
Στήλη Α	Στήλη Β	Στήλη Α	Στήλη Β
1. Βιολογικά μέσα	α. Κοπή αγριόχορτων/ζιζανίων με χρήση χορτοκοπτικών/θαμνοκοπτικών μηχανημάτων	1.	
2. Καλλιεργητικά μέσα	β. Ρύθμιση χρόνου σποράς και πυκνότητας φύτευσης	2.	
3. Μηχανικά μέσα	γ. Εφαρμογή ηλιοθέρμανσης (ηλιοαπολύμανσης)	3.	
4. Φυσικά μέσα	δ. Σπορά ψυχανθών	4.	
	ε. Χρήση ζιζανιοκτόνου επαφής		
	στ. Χρήση διασυστηματικού ζιζανιοκτόνου		
	ζ. Εφαρμογή αμιψεισποράς		

(β) Ένας βιοκαλλιεργητής μετά τη συγκομιδή, ενσωματώνει στο έδαφος φυτικά υπολείμματα και ζωική κοπριά.

- Να γράψετε με ποιο τρόπο η πρακτική αυτή συμβάλλει στην ανάπτυξη των ωφέλιμων οργανισμών του εδάφους.
- Να εξηγήσετε σε συντομία, δύο (2) οφέλη που προκύπτουν για την καλλιέργεια, από την ανάπτυξη των οργανισμών αυτών.

Μονάδες (4)

(β) Παραγωγός καλλιεργεί επί σειρά ετών αποκλειστικά σιτάρι στο ίδιο χωράφι. Τα τελευταία χρόνια, παρατηρεί ότι ο αγρός του έχει γεμίσει με συγκεκριμένα ζιζάνια. Γεωπόνος συμβουλεύει τον παραγωγό να σταματήσει την αποκλειστική καλλιέργεια του σιταριού, και να εφαρμόσει σχέδιο αμειψισποράς. Να γράψετε τέσσερις (4) λόγους για τους οποίους συστήνεται η αμειψισπορά.

Μονάδες (4)

**ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄
ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΟ ΜΕΡΟΣ Γ΄**

(β) Στην Εικόνα 3, σε βιολογική καλλιέργεια ελιάς παρατηρούνται στα δέντρα τα συγκεκριμένα συμπτώματα. Να αναγνωρίσετε την ασθένεια και να υποδείξετε τρία (3) μέτρα αντιμετώπισής της.

Μονάδες (4)

Εικόνα 3

(γ) Να γράψετε και να αιτιολογήσετε, τον λόγο για τον οποίο, κατά το τέλος της χειμερινής περιόδου, εφαρμόζεται πάστα χαλκού και ασβέστη στον κορμό των μηλοειδών.

Μονάδες (2)

18. (α) Να γράψετε και να εξηγήσετε την έννοια των «ψευδοβιολογικών» προϊόντων.

Μονάδες (2)

(β) Να κατονομάσετε τα τρία (3) επίπεδα που περιλαμβάνει η διαδικασία ελέγχου πιστοποίησης των βιολογικών προϊόντων.

Μονάδες (3)

(γ) Παραγωγός θέλει να αντιμετωπίσει τα άγρια χόρτα, δηλαδή την αυτοφυή βλάστηση που φυτρώνει σε ένα κτήμα με δέντρα. Για να το πετύχει, χρησιμοποιεί τους παρακάτω τρόπους:

- i. μηχανικά μέσα (κοπή ή κατεργασία)
- ii. χημικά ζιζανιοκτόνα
- iii. εδαφοκάλυψη
- iv. χλωρή λίπανση.

Να επιλέξετε εκείνον, από τους παραπάνω τρόπους που είναι αντίθετος προς τη διαχρονική αντιμετώπιση των ζιζανίων, σύμφωνα με τις αρχές της βιολογικής γεωργίας. Αιτιολογήστε την απάντησή σας με τρία (3) επιχειρήματα.

Μονάδες (5)
